

ОПЕРАТИВНА ІНФОРМАЦІЯ
(за інтернет-ресурсами)

18.05.2026

Зміст:

(Натисніть на заголовок для переходу на текст)

Загальні питання

[Хто з молодих письменників отримає президентські стипендії](#)

[Стартував прийом робіт на здобуття премії імені Богдана Хмельницького. – Юлія Дон](#)

[«Тисячovesна»: майнові права інтелектуальної власності на культурний продукт належатимуть творцям. – Діана Горон](#)

[НБУ випустив монети на честь Івана Падалки та Майка Йогансена](#)

[Музей Сквороди на Харківщині знову постраждав від російських обстрілів. – Дар'я Лобанок](#)

[«Захист Держави» паразитує на Дні вишиванки, – заява оргкомітету свята щодо замаскованої під ГО політмережі під вибори. – Олена Клинова](#)

Вшанування пам'яті

[У Биківні вшанували пам'ять жертв політичних репресій та нагадали про злочини росії сьогодні. – Ірина Павлів](#)

Регіональна культурна політика. Ініціативи громад

[Кременчук став першим містом Полтавщини, де заборонили російськомовний культурний продукт на публіці. – Адріана Муллаянова](#)

[Одеські активісти відреставрували 130-річні двері в центрі міста \(ФОТО\). – Микита Кишиневський](#)

Фестивалі

[Від події до бізнес-моделі. Що сталося з «Таврійськими іграми»? – Вінстон Вон](#)

Театр

[У Луцьку відкрили виставковий проєкт до 50-річчя Волинського театру ляльок](#)

Музика

[Знову в топ-10: Україна посіла дев'яте місце на «Євробаченні-2026». – Дарина Рубан](#)

[Яким буде наступне «Євробачення» після перемоги Болгарії? Останній звіт пліток із Відня. – Катерина Городнича](#)

Бангарангою на «Євробаченні» нас відволікали від Філіпа Кіркова. – Тамара Сцена-тризуб, три рекорди України і «теоретичне» повернення росії. – Сергій Барбу

Директор «Євробачення» заспокоїв: планів щодо повернення росії на конкурс немає. – Марина Пилипенко

Візуальні мистецтва

Радість як стратегія виживання: виставка від PinchukArtCentre відкрилася у Венеції. – Анастасія Большакова

В ARTпідвалі відкриється виставка «Коріння». – Олексій Содома

Кіномистецтво. Кінопрокат

Український фільм «Сліди» переміг на одному з найбільших документальних фестивалів Європи

Український фільм нагородили під час Каннського фестивалю. – Катерина Сліпченко

На 79-му Каннському кінофестивалі розпочав роботу Український національний павільйон. – Юлія Дон

Український павільйон працює в межах Каннського кінофестивалю. – Валерія Буняк

«Мир для Ніни»: справедливість для полеглих і живих. – Дмитро Десятерик

На телеекранах відбудеться прем'єра документального фільму «Сталеві птахи» про легендарний прорив до Маріуполя. – Віолетта Луньова

«Спеціалізуюсь на м'яких формах божевілля на екрані»: Надія Парфан про спробу ненудної кінобіографії Якова Гніздовського. – Марія Кабацій

Студентів запрошують на навчання в Українську кіношколу

Література. Книговидання

Україну представлять на Туринській книжковій виставці в Італії

Українські авторки візьмуть участь у найбільшому книжковому фестивалі Чехії. – Оксана Мамченкова

Книжка Андрія Куркова про російсько-українську війну стала фіналісткою премії Орвелла

В Італії вийде переклад «Не народжених для війни» Артема Чапая. – Оксана Мамченкова

Василь Стус без цензури: у Києві презентували перший том «Повного зібрання творів»

[Видавництво Lobster не продаватиме книжку китайського фантаста через його лояльність до рф](#)

[Перекладач Нільс Хокансон: «В 2022-му шведи зрозуміли, що в центрі Європи є величезна країна, про яку вони нічого не знають».](#) – Оксана Мамченкова

[«Між нашими мовами є духовна близькість»: Мрідула Гош про переклад української поезії на бенгальську та Drahomán Prize.](#) – Оксана Заблоцька

Музейна справа

[Як в Україні святкуватимуть Міжнародний день музеїв.](#) – Дар'я Лобанок

[Вільний вхід на День музеїв: куди піти 17–18 травня у Києві.](#) – Катерина Ганжа

[Виставку «Всесвіт Ван Гога» на ВДНГ зроблять безплатною на один вечір до Ночі музеїв.](#) – Микита Кишиневський

[У Луцьку відновили традицію «Ночі музеїв»: художній музей представив нові виставки та концертну програму.](#) – Софія Матвіюк

[Музейна справа на Волині за роки незалежності: у Луцьку відбувся круглий стіл](#)

[Світло і колір українського імпресіонізму: у Львові відкрили виставку Олександра Мурашка.](#) – Оріся Шиян

[Порцелянова магія в Олеському замку: у стінах давньої фортеці розквітнув «Ренесанс».](#) – Микола Іванців

[Цифровий ремісник і пилінки часу: як надточні копії рятують мистецтво та повертають нас до музеїв.](#) – Роман Шишак

Охорона культурної спадщини

[Із Краматорська евакуювали пам'ятники Шевченку й Стусу](#)

[У Луцьку віднайшли фундамент вежі князів Свинюських, про існування якої знали лише з документів.](#) – Наталія Фанок

Читання

[Книжковий клуб УП з'явився на Хабі книжкових клубів від MEGOGO.](#) – Анастасія Большакова

Кадри

[Призначили виконавчу директорку Українського фонду культурної спадщини](#)

Туризм

[«Кластер нового покоління»: Віктор Корсак представив модель розвитку «Адреналін Сіті».](#) – Анна Корець

Підтримка України у світі

Культовий ілюзіоніст Девід Блейн відвідав кілька міст України й бійців «Хартії» на Харківщині

В Болгарії активісти протестували проти виступу російського скрипаля Вадима Рєпіна. – Оксана Мамченкова

Рашист Кіркоров запевняє, що це він допоміг болгарці Дарі перемогти на «Євробаченні». – Анатолій Буряк

Загальні питання

Хто з молодих письменників отримає президентські стипендії

Президент України Володимир Зеленський призначив гранти молодим діячам театрального, музичного, циркового та образотворчого мистецтва, письменникам і майстрам народного мистецтва для створення їхніх проєктів. Докладніше:

<https://chytomo.com/khto-z-molodykh-pysmennykiv-otrymaie-prezydentski-stypendii/>

Стартував прийом робіт на здобуття премії імені Богдана Хмельницького. – Юлія Дон

Оголошено про старт прийому конкурсних матеріалів на здобуття премії імені Богдана Хмельницького. Ця престижна нагорода вручається за найвизначніше та найякісніше відтворення військової тематики у художніх творах та різних видах мистецтва. Організаційне забезпечення та проведення конкурсу покладено на Міністерство оборони України. Нагорода присуджується за такими номінаціями: літературні твори військової тематики; музичні твори військової тематики; твори театрального мистецтва військової тематики; твори кіномистецтва військової тематики; твори образотворчого мистецтва військової тематики. Докладніше:

<https://ktoday.com.ua/92057/startuvav-pryjom-robit-na-zdobuttya-premiyi-imeni-bogdana-hmelnyczkogo/>

«Тисячovesна»: майнові права інтелектуальної власності на культурний продукт належатимуть творцям. – Діана Горон

Уряд вніс зміни до порядку використання коштів у межах ініціативи зі створення українського культурного продукту «Тисячovesна». Відтепер він враховує специфіку різних сфер культури та мистецтва, повідомило Міністерство культури. Так, майнові права на створений культурний продукт належатимуть переможцям мистецьких конкурсів. Водночас вони надаватимуть державі право на некомерційне використання твору через ліцензійну угоду. Зміни також стосуються механізму повернення прибутків від комерційного використання створених продуктів. Після повного повернення до держбюджету отриманої суми фінансування подальші прибутки належатимуть власнику прав на твір. У Мінкульті вважають, що ці зміни допоможуть ефективніше поширювати український культурний продукт, врахувати особливості музичної сфери та збільшити кількість учасників мистецьких конкурсів. «Останні місяці ми багато спілкувалися з культурною спільнотою. Дякую всім за фідбек і пропозиції, як покращити умови конкурсу. Для нас важливо створювати сприятливі умови для розвитку української культури та комфортні механізми для індустрії», – поділилася віцепрем'єр-міністерка з гуманітарної політики України – міністерка культури Т. Бережна. Джерело:

<https://detector.media/infospace/article/249765/2026-05-15-tysyachovesna-maynovi-prava-intelektualnoi-vlasnosti-na-kulturnyy-produkt-nalezhatymut-tvortsyam/>

НБУ випустив монети на честь Івана Падалки та Майка Йогансена

Національний банк України ввів в обіг дві нові пам'ятні монети з серії «Розстріляне відродження» – присвячені художнику І. Падалці та письменнику М. Йогансену. Докладніше:

<https://chytomo.com/nbu-vypustyv-monety-na-chest-ivana-padalky-ta-majka-johansena/>

Музей Сквороди на Харківщині знову постраждав від російських обстрілів. – Дар'я Лобанок

російський безпілотник пошкодив захисне укриття над будівлею музею Григорія Сквороди у селі Сквородинівка на Харківщині, повідомило Міністерство культури. У відомстві зазначили, що внаслідок російської атаки пошкоджено вісім прольотів даху захисного укриття. Міністерство культури повідомило ЮНЕСКО про пошкодження пам'ятки. Також Департамент культури і туризму Харківської ОВА має направити до організації офіційний лист щодо можливості проведення ремонтних робіт та усунення наслідків обстрілу силами підрядної організації. Докладніше:

<https://life.pravda.com.ua/culture/rosiyskiy-dron-poshkodiv-ukrittya-muzeyu-skovorodi-na-harkivshchini-314992/>

«Захист Держави» паразитує на Дні вишиванки, – заява оргкомітету свята щодо замаскованої під ГО політмережі під вибори. – Олена Клинова

Засновники Дня вишиванки оприлюднили офіційну заяву щодо ініціативи громадської організації «Захист Держави» про збір підписів за надання Дню вишиванки статусу державного свята. Засновники свята закликали українців не підтримувати цю кампанію. У заяві зазначають, що представники ГО «Захист Держави» не комунікували із засновниками Дня вишиванки щодо ініціативи. Також організатори свята висловили переконання, що мережа громадських організацій може бути пов'язана з політичною діяльністю та створена «для виборів». Окремо автори звернення застерegli громадян від передачі персональних даних під час збору підписів. Вони наголосили, що не варто надавати особисту інформацію організаціям, які «не пройшли тривалої суспільної верифікації». В оргкомітеті зазначили, що у разі офіційного ініціювання питання про державний статус Дня вишиванки до процесу планували б залучати організації та інституції з багаторічною репутацією у сфері культурної спадщини, ідентичності, деколонізації та деколонізації. Також засновники свята нагадали, що співпрацюють із низкою державних установ, зокрема Міністерством культури, Міністерством закордонних справ, Міністерством освіти і науки та іншими інституціями, тому «не потребують втручання третіх організацій». Ініціативу зі збору підписів у заяві назвали «паразитуюнням на темі патріотичності та популярності свята». Окрім цього, в оргкомітеті звернули увагу, що чернівецький осередок ГО «Захист Держави» не долучився до кампанії. Джерело:

<https://kultura.rayon.in.ua/news/1072756-zaxist-derzavi-parazituje-na-dni-visivanki-zaiava-orgkomitetu-sviata-shhodo-zamaskovanoyi-pid-go-politmerezi-pid-vibori>

Вшанування пам'яті

У Биківні вшанували пам'ять жертв політичних репресій та нагадали про злочини росії сьогодні. – Ірина Павлів

У День пам'яті жертв політичних репресій у Національному історико-меморіальному заповіднику «Биківнянські могили» вшанували пам'ять українців та представників інших народів, які стали жертвами радянського терору. Під час пам'ятних заходів було наголошено на прямому та небезпечному зв'язку між некараними злочинами минулого і нинішніми трагедіями. Свавілля, яке радянська влада чинила у ХХ столітті, сьогодні повторює сучасний російський режим. Докладніше:

<https://rayon.in.ua/news/1072793-u-bikivni-vsenuvali-pamiat-zertv-politichnix-represii-ta-nagadali-pro-zlocini-rosiyi-syogodni>

Регіональна культурна політика. Ініціативи громад

Кременчук став першим містом Полтавщини, де заборонили російськомовний культурний продукт на публіці. – Адріана Муллаянова

У Кременчуці депутати міської ради ухвалили рішення про запровадження мораторію на використання російськомовного культурного продукту у публічному просторі громади з метою «захистити український інформаційний простір від гібридних впливів держави-агресора та подолати наслідки тривалої мовної русифікації». Йдеться, зокрема, про книги, художні альбоми, аудіо- та відеоконтент, музичні записи, театральні й циркові вистави, концерти, а також інші об'єкти матеріальної та духовної культури. Докладніше:

<https://espresso.tv/kultura-kremenchuk-stav-pershim-mistom-poltavshchini-de-zaboronili-rosiyskomovniy-kulturniy-produkt-na-publitsi>

Одеські активісти відреставрували 130-річні двері в центрі міста (ФОТО). – Микита Кишиневський

Активісти проекту «Тисячі дверей Одеси» завершили реставрацію історичних дверей у прибутковому будинку Зеліковського, що на вулиці Великій Арнаутській. Докладніше:

<https://shotam.info/odeski-aktyvisty-vidrestavruvaly-130-richni-dveri-v-tsentri-mista-foto/>

Фестивалі

Від події до бізнес-моделі. Що сталося з «Таврійськими іграми»? – Вінстон Вон

«Якщо зараз ввести в пошук Google запит „Таврійські ігри“, то над посиланням на офіційний сайт та на вікі-статтю про фестиваль висвітиться огляд від надокучливого ШІ-помічника, де першим реченням вказано, що „Таврійські ігри“ – найдавніша українська шоубізнесова структура. У цьому можна побачити головну відмінність між ШІ та людиною. ШІ показує нам ту інформацію, яка є у відкритих інтернет-джерелах, у той час як людська пам'ять тримає навіть те, що ніколи не завантажували у мережу. І для людської пам'яті

пріоритетнішими є речі, які мали фізичну присутність та займали простір, аніж такі абстрактні формулювання, як „шоубізнесова структура”. Тому людська відповідь на питання „що таке Таврійські ігри?” буде зовсім іншою: на відміну від ШШ, для людини це в першу чергу подія на березі Чорного моря». Автор розповідає про те, як із найбільшого фестивалю України «Таврійські ігри» перетворилися на «шоубізнесову структуру». Докладніше:

<https://life.ppravda.com.ua/culture/istoriya-festivalyu-tavriyski-igri-vid-fenomeny-do-legendi-shou-biznesu-314988/>

Театр

У Луцьку відкрили виставковий проєкт до 50-річчя Волинського театру ляльок

15 травня у Волинському краєзнавчому музеї відбулося відкриття кроссекторального виставкового проєкту «50 років історії: Волинський академічний обласний театр ляльок». Експозиція представила ретроспективний погляд на історію театру – від перших років його діяльності до сучасних творчих пошуків. Відвідувачі змогли побачити архівні документи, афіші, програмки, сценічні костюми, особисті речі акторів, світлини репетицій і вистав, а також театральні ляльки різних періодів. Докладніше:

<https://kultura.rayon.in.ua/news/1072684-u-lucku-vidkrili-vistavkovii-projekt-do-50-riccia-volinskogo-teatru-lialyok>

Музика

Знову в топ-10: Україна посіла дев'яте місце на «Євробаченні-2026». – Дарина Рубан

На 70-му пісенному конкурсі «Євробачення» Україна посіла дев'яте місце у фіналі, де її представили виконавиця В. Лелека (Leleka) і бандурист Я. Джусь. Із піснею «Ridnym» дует отримав 54 бали від журі та 167 – від глядачів. Докладніше:

<https://shotam.info/znovu-v-top-10-ukraina-posila-dev-iate-mistse-na-ievrobachenni-2026/>

Яким буде наступне «Євробачення» після перемоги Болгарії? Останній звіт пліток із Відня. – Катерина Городнича

Про хід та підсумки «Євробачення». Докладніше:

<https://stv.detector.media/kontent/read/9374/2026-05-18-yakym-bude-nastupne-ievrobachennya-pislya-peremogy-bolgarii-ostanniy-zvit-plitok-iz-vidnya/>

Бангарангою на «Євробаченні» нас відволікали від Філіпа Кіркова. – Тамара

Про хід та підсумки «Євробачення». Докладніше:

<https://antonina.detector.media/teleshou/post/225770/2026-05-17-bangarangoyu-na-ievrobachenni-nas-vidvolikaly-vid-filipa-kirkorova/>

Сцена-тризуб, три рекорди України і «теоретичне» повернення росії. – Сергій Барбу

Про хід та підсумки «Євробачення». Докладніше:

https://lb.ua/culture/2026/05/17/738932_stsena-trizub_tri_rekordi.html

Директор «Євробачення» заспокоїв: планів щодо повернення росії на конкурс немає. – Марина Пилипенко

Виконавчий директор «Євробачення» Мартін Грін заявив, що пісенний конкурс наразі не планує повернення росії до участі. Водночас керівник «Євробачення» не спростував свої попередні слова про те, що росія «теоретично» може повернутися на пісенний конкурс, а також про те, що її виключення зумовлене претензіями до мовника, а не повномасштабним вторгненням в Україну. Докладніше:

<https://detector.media/infospace/article/249807/2026-05-17-dyrektor-ievrobachennya-zaspokoiv-planiv-shchodo-povernennya-rosii-na-konkurs-nemaie/>

Візуальні мистецтва

Радість як стратегія виживання: виставка від PinchukArtCentre відкрилася у Венеції. – Анастасія Большакова

У травні PinchukArtCentre відкрив у Венеції виставку «Still Joy – From Ukraine into the World» як проєкт в офіційній паралельній програмі 61-ї Венеційської бієнале. Це вже третя виставка артцентру в Венеції з початку повномасштабного вторгнення, яка цьогогоріч зібрала українських та міжнародних художників довкола двох тем – радості та війни, де остання розкривається навмисно непрямо через середовища і речі, які залишаються після людини або попри все продовжують жити. Авторка розповідає, як друга ітерація «Радості» після Києва працює вже з іноземною аудиторією і де залишає питання навмисно відкритими. Докладніше:

<https://life.pravda.com.ua/culture/vistavka-still-joy-u-veneciji-ukrajinske-mistectvo-na-biyenale-2026-314984/>

В ARTпідвалі відкриється виставка «Коріння». – Олексій Содома

В ARTпідвалі Харківської муніципальної галереї від 22 травня по 6 червня пройде виставка робіт графічної дизайнерки Н. Величко «Коріння». Докладніше:

<https://lyuk.media/news/roots-exhibition/>

Кіномистецтво. Кінопрокат

Український фільм «Сліди» переміг на одному з найбільших документальних фестивалів Європи

Українська документальна стрічка «Сліди» режисерок А. Коваленко й М. Нікітюк отримала головну нагороду за найкращий фільм і спеціальну відзнаку журі на польському фестивалі Millennium Docs Against Gravity. Докладніше:

<https://bit.ua/2026/05/607887/>

Український фільм нагородили під час Каннського фестивалю. – Катерина Сліпченко

Українська режисерка Ж. Озірна отримала премію Build Your Dream за стрічку «Медовий місяць». Нагороду вручено під час Каннського кінофестивалю. «Компанія #Mediawan за підтримки #BYD заснували нагороду Build Your Dream. До короткого списку увійшли 15 найкращих preselected іноземних фільмів-дебютів, які вийшли в кінопрокат Франції протягом року», – розповів на своїй фейсбук-сторінці продюсер картини Д. Суханов. «Медовий місяць» розповідає про перші дні повномасштабного вторгнення. У Каннах разом із нагородою Ж. Озірна отримала 46 тисяч доларів на створення наступного фільму. Наразі вона вже працює над двома новими проектами. Один із них – історична драма «Нижній горизонт», інший – «Intimacy» – про поранених і ветеранів війни, які вчаться жити зі змінами власного тіла після фронту. Докладніше:

<https://zaxid.net/ukrayinskiy-film-nagorodili-pid-chas-kannskogo-festivalyu-n1637211>

На 79-му Каннському кінофестивалі розпочав роботу Український національний павільйон. – Юлія Дон

12 травня в рамках Каннського кінофестивалю відбулося офіційне відкриття Українського національного павільйону. Він став ключовою локацією для презентації вітчизняного кінематографа на одному з найпрестижніших кінофорумів планети. Заплановано широку програму за участю дистрибуторів, продюсерів та іноземних партнерів. Міністерство культури України на події представляє заступниця міністра з питань європейської інтеграції Н. Мовшович. Докладніше:

<https://ktoday.com.ua/92218/na-79-mu-kannskomu-kinofestyvali-rozpochav-robotu-ukrayinskyj-naczionalnyj-paviljon/>

Український павільйон працює в межах Каннського кінофестивалю. – Валерія Буняк

Докладніше:

<https://detector.media/infospace/article/249818/2026-05-18-ukrainskyy-pavilyon-pratsyuie-v-mezhakh-kannskogo-kinofestyvalyu/>

«Мир для Ніни»: справедливість для полеглих і живих. – Дмитро Десятерик

У Парижі на 45-му фестивалі документалістики Jean Rouch International Festival відбулася світова прем'єра українського документального фільму «Мир для Ніни». Стрічка розказує про матір українського військового, закатованого у російському полоні. Показ відбувся в театрі імені Клода Леві-Строса, а дискусію після сеансу з режисеркою Ж. Довгич і продюсеркою Л. Кнорозок модерував французький історик і режисер Крістіан Деланж. Головна героїня фільму – Н. Брановицька. Її сина Ігоря, кулеметника 90 окремого десантного штурмового батальйону «Житомир» 81 десантно-штурмової бригади, стратили проросійські бойовики 21 січня 2015 року. Ігор був «кіборгом», одним з оборонців

Донецького аеропорту. російські бандити, керовані воєнним злочинцем «Гіві» (М. Толстих), катували і вбили хлопця саме за його принципово проукраїнську позицію. Докладніше про стрічку:

<https://detector.media/kritika/article/249777/2026-05-15-myr-dlya-niny-spravedlyvist-dlya-poleglykh-i-zhyvykh/>

На телеекранах відбудеться прем'єра документального фільму «Сталеві птахи» про легендарний прорив до Маріуполя. – Віолетта Луньова

18 травня на телеканалі «2+2» виходить документальна стрічка «Сталеві птахи», яка розповідає про унікальну та надзвичайно ризиковану операцію українських пілотів, котрі навесні 2022 року прорвали повітряну блокаду оточеного Маріуполя. Режисер С. Сторожев створив картину за всебічної підтримки ГУР, Сухопутних військ ЗСУ, бійців «Азову» та Мінкультури. Докладніше:

<https://ktoday.com.ua/92034/na-teleekranah-vidbudetsya-premyera-dokumentalnogo-filmu-stalevi-ptahy-pro-legendarnyj-proryv-do-mariupolya/>

«Спеціалізуюсь на м'яких формах божевілля на екрані»: Надія Парфан про спробу ненудної кінобіографії Якова Гніздовського. – Марія Кабацій

На Суспільному 24 травня відбудеться прем'єра документального фільму «Птахи і Звірі. Всесвіт Гніздовського» режисерки Н. Парфан. Він розповідає історію українсько-американського графіка, майстра деревориту Я. Гніздовського: народження в Україні, життя в європейських таборах для переміщених осіб та міжнародну популярність, здобуту роботами, створеними в Америці. Парфан знайомить глядацтво з особистістю та творчим методом художника через особливого персонажа – kota на ім'я Жером. Він подорожує з США до України, щоб взяти участь у виставці свого друга Якова, а дорогою ще й відвідати знакові для митця місця та познайомитися з шанувальниками його спадщини. Стрічку створено з архівних матеріалів, уривків фільмів, інтерв'ю з мистецтвознавцями, колекціонерами та людьми, що особисто знали художника. Н. Парфан розповідає про її роботу над картиною про Я. Гніздовського та важливі відкриття й усвідомлення, які з'явилися в процесі творення. Докладніше:

<https://suspilne.media/culture/1311287-specializuuus-na-makih-formah-bozevilla-na-ekrani-nadia-parfan-pro-sprobu-nenudnoi-biografii-u-filmi-ptahi-i-zviri-vsesvit-gnizdovskogo/>

Студентів запрошують на навчання в Українську кіношколу

Провідна кіношкола країни, створена на базі кіностудії FILM.UA, оголосила старт набору на річні програми – акторську, режисерську, сценарну та звукорежисерську. За дев'ять років існування Української кіношколи її випускниками стали вже понад 5000 кінофахівців у різних галузях індустрії. Більшість із них працює в українській і міжнародній кіноіндустрії. Докладніше:

<https://kultura.rayon.in.ua/news/1072512-studentiv-zaprosuiut-na-navcannia-v-ukrayinsku-kinoskolu>

Література. Книговидання

Україну представлять на Туринській книжковій виставці в Італії

Цьогоріч Україна вдруге бере участь у найбільшій літературній події Італії. В українській програмі – дві події: 16 травня у Sala Malva відбулася розмова про сучасну українську поезію з презентацією двох збірок в італійському перекладі – «Кінечні пісні» І. Шувалової та «Остання вечерея мого тіла» О. Авербуха, обидві вийшли у видавництві Interlinea. 17 травня у Sala Magenta Я. Груша презентувала свій дебютний роман «Синій альбом», видавництво Bompiani. Докладніше:

<https://chytomo.com/ukrainu-predstavliat-na-turynskij-knyzhkovij-vystavtsi-v-italii/>

Українські авторки візьмуть участь у найбільшому книжковому фестивалі Чехії. – Оксана Мамченкова

14–17 травня в Празі проходив 31-й фестиваль «Світ книги». У завершальний день заходу відбулися виступи українських авторок М. Кіановської, А. Грувер й О. Стоміної. Докладніше:

https://lb.ua/culture/2026/05/16/738794_ukrayinski_avtorki_vizmut_uchast.html

Книжка Андрія Куркова про російсько-українську війну стала фіналісткою премії Орвелла

Книжка українського письменника А. Куркова «Three Years On Fire: The Destruction of Ukraine» («Три роки у вогні: руйнування України») увійшла до фіналістів премії Джорджа Орвелла 2026 року в категорії Political Writing Book prize. Вона вийшла у видавництві Open Borders Press. Це хроніка третього року повномасштабного російського вторгнення в Україну, в якій Курков розповідає про життя в тилу й на фронті, досвід втрат, стійкості й щоденного виживання. Докладніше:

<https://chytomo.com/kurkov-premiia-orvella/>

В Італії вийде переклад «Не народжених для війни» Артема Чапая. – Оксана Мамченкова

Автобіографічна книга письменника і військовослужбовця А. Чапая «Не народжені для війни» вийде в перекладі Алессандро Акіллі у межах спільного співпраці видавництва Iperborea та видання Il Post, що має назву Altrecose. Як пояснюють ініціатори проєкту, його присвячено книжкам, які описують та пояснюють події у світі. Книга Чапая, яка з'явиться на полицях 27 травня, описує його досвід початку служби в Збройних силах України і є особливо цікавою для італійців, оскільки автор має ліві погляди і позиціонує себе як пацифіст, якому довелося взяти в руки зброю, щоб захищати свою родину і країну. Джерело:

https://lb.ua/culture/2026/05/15/738450_italiyi_viyde_pereklad.html

Василь Стус без цензури: у Києві презентували перший том «Повного зібрання творів»

Подія відбулася в книгарні «Сенс» на Хрещатику і зібрала дослідників, дієвців культури, бізнесу та громадського сектору. Проєкт передбачає видання 15 томів доробку поета й дисидента та має на меті опублікувати весь корпус текстів Стуса. Видання першого тому реалізували за підтримки компанії МХП та Благодійного фонду «МХП-Громаді» у партнерстві з видавництвом «Смолоскип» і Стусцентром. Підтримка першого тому стала частиною системної роботи МХП із проєктами, пов'язаними із розвитком та відновленням спадщини Стуса. У 2023 році компанія долучилася до підтримки музею поета в Рахнівці на Гайсинщині Вінницької області, а у 2024-му – до видання спеціального номера журналу «Локальна історія», присвяченого Стусу. Докладніше:

<https://life.pravda.com.ua/culture/vasil-stus-bez-cenzuri-u-kiyevi-prezentuvali-pershiy-tom-povnogo-zibrannya-tvoriv-314975/>

Видавництво Lobster не продаватиме книжку китайського фантаста через його лояльність до рф

Видавництво Lobster вилучило зі своїх ресурсів книжку китайського письменника-фантаста Ченя Цювфаня «Алгоритми життя» після публікації видавця І. Стронговського про участь автора в російських публічних подіях. Докладніше:

<https://chytomo.com/vydavnytstvo-lobster-ne-prodavatyne-knyzhku-kytajsokho-fantasta-cherez-joho-loialnist-do-rf/>

Перекладач Нільс Хокансон: «В 2022-му шведи зрозуміли, що в центрі Європи є величезна країна, про яку вони нічого не знають». – Оксана Мамченкова

29 травня в Києві вшосте назвуть лауреата премії Drahomán Prize, відзнаки для перекладачів і перекладачок з української на інші мови світу. В короткому списку номінантів цього року є перекладачі на шведську (Нільс Хокансон), італійську (Ярина Груша та Алессандро Акіллі) та англійську (Ніна Мюррей). LB.ua вирішило поговорити з кожним і кожною з них, щоб дізнатися про шлях до вивчення української мови, обізнаність їхніх співвітчизників з українською історією та культурою, а також про еволюцію, яку це знання пройшло за час повномасштабної війни росії проти України. Опубліковано першу бесіду з Нільсом Хокансоном, номінованого на премію з перекладом роману «Амадока» С. Андрухович. Докладніше:

https://lb.ua/culture/2026/05/16/738474_perekkladach_nils_hokanson.html

«Між нашими мовами є духовна близькість»: Мрідула Гош про переклад української поезії на бенгальську та Drahomán Prize. – Оксана Заблоцька

Мрідула Гош – історикня-міжнародниця, правозахисниця і перекладачка, доцентка Києво-Могилянської академії. Вона народилася в Індії, але вже близько 40 років живе в Україні – і стала однією з ключових постатей культурного діалогу між цими двома країнами. У студентські роки пані Мрідула

дізналася про «Лісову пісню». Із захватом упізнавши в драмі-феєрії Лесі Українки алюзії на ведійську міфологію, вона почала глибше досліджувати українську літературу й популяризувати її рідною бенгальською мовою. Цьогоріч Мрідула Гош отримала спеціальну відзнаку премії Drahoman Prize. В інтерв'ю вона розповідає про те, як українська поезія звучить бенгальською, та як переклад може працювати як форма культурної дипломатії, коли її бракує на державному рівні. Докладніше:

<https://suspilne.media/culture/1306073-miz-nasimi-movami-e-duhovna-blizkist-mridula-gos-pro-pereklad-ukrainskoi-poezii-na-bengalsku-ta-drahoman-prize/>

Музейна справа

Як в Україні святкуватимуть Міжнародний день музеїв. – Дар'я Лобанок
Щороку 18 травня відзначається Міжнародний день музеїв. Цьогорічне гасло – «Музеї об'єднують розділений світ». Часто у цей день музеї пропонують безкоштовний вхід, спеціальні екскурсії, акції, як-от «Ніч музеїв», тематичні заходи тощо. Авторка розповідає, хто в Україні доєднався до святкування та які події пропонує. Докладніше:

<https://life.prawda.com.ua/culture/mizhnarodniy-den-muzejiv-kudi-piti-314980/>

Вільний вхід на День музеїв: куди піти 17–18 травня у Києві. – Катерина Ганжа

Докладніше:

<https://espresso.tv/suspilstvo-vilniy-vkhid-na-den-muzeiv-kudi-piti-17-18-travnja-u-kievi>

Виставку «Всесвіт Ван Гога» на ВДНГ зроблять безплатною на один вечір до Ночі музеїв. – Микита Кишиневський

18 травня у Києві пройде акція в межах Міжнародної ночі музеїв, до якої долучиться імерсивна виставка «Всесвіт Ван Гога». Організатори скасують плату за вхід на кілька годин. У звичайному режимі виставка триватиме до 26 липня в павільйоні № 7 на території ВДНГ. Докладніше:

<https://shotam.info/vystavku-vsesvit-van-hoha-na-vdnh-zroblit-bezplatnoiu-na-odyn-vechir-do-nochi-muzeiv/>

У Луцьку відновили традицію «Ночі музеїв»: художній музей представив нові виставки та концертну програму. – Софія Матвіюк

Докладніше:

<https://lutsk.rayon.in.ua/news/1072592-u-lucku-vidnovili-tradiciiu-noci-muzeyiv-xudoznii-muzei-predstaviv-novi-vistavki-ta-koncertnu-programu>

Музейна справа на Волині за роки незалежності: у Луцьку відбувся круглий стіл

У Волинському краєзнавчому музеї відбувся XVI музейний круглий стіл «Музейна справа на Волині за роки незалежності України: історія і трансформація», приурочений до Міжнародного дня музеїв та 35-ї річниці

незалежності України. У заході взяли участь музейники області, науковці, представники культурної сфери та влади. Докладніше:

<https://kultura.rayon.in.ua/news/1072638-muzeina-sprava-na-volini-za-roki-nezaleznosti-u-lucku-vidbuvsia-kruglii-stil>

Світло і колір українського імпресіонізму: у Львові відкрили виставку Олександра Мурашка. – Оріся Шиян

У Львові експонують картини одного з найвизначніших українських модерністів європейського рівня О. Мурашка. Виставка, яку відкрито 15 травня, триватиме у Національному музеї імені Андрея Шептицького три місяці. Авторка розповідає, що можна побачити на ній. Докладніше:

<https://zaxid.net/oleksandr-murashko-u-lvovi-de-oglyanuti-vistavku-robot-h-udozhnika-foto-n1637196>

Порцелянова магія в Олеському замку: у стінах давньої фортеці розквітнув «Ренесанс». – Микола Іванців

15 травня в Олеському замку відкрито виставку «Порцеляновий ренесанс». Експозицію сформовано з унікальної фондової збірки Львівської національної галереї мистецтв імені Б. Г. Возницького, вона охоплює три століття майстерності. Докладніше:

<https://busk.rayon.in.ua/news/1072636-porcelianova-magiia-v-oleskomu-zamku-u-stinax-davnyoyi-forteci-rozkvitnuv-renesans>

Цифровий ремісник і пилінки часу: як надточні копії рятують мистецтво та повертають нас до музеїв. – Роман Шишак

Фотограф, викладач кафедри Графічного дизайну ЛНАМ зазначає: «Репродукування мистецтва існує вже понад століття, але саме в наш час воно переживає тектонічний зсув. Ще у 1930-х роках філософ Вальтер Бенямін у своєму відомому есеї „Твір мистецтва в епоху його технічної відтворюваності” попереджав: копія позбавляє оригінал його унікальної „Аури”, того містичного дихання, яке робить твір справжнім. Довгий час здавалося, що фотографія справді лише імітує мистецтво. Але сьогодні, коли технології досягли рівня безпрецедентної реплікації, дискусія про те, чи може репродукція замінити оригінал, спалахнула з новою силою. Показовим тут є досвід іспанської організації Factum Foundation. За допомогою передових 2D та 3D-технологій вони доводять, що твір можна відтворити з фантастичною точністю. Живопис друкується не просто в ідеальному кольорі, а з відтворенням найменших фактур і рельєфів мазка. Створювати такі факсиміле та оцифровувати твори сьогодні – це вже не просто архівація, це глобальна стратегія порятунку мистецтва, яке піддається ризику через неблаганний плин часу або руйнівні дії людини. Безумовно, однією із сучасних концепцій є цифрове збереження цінності заради виробництва нових знань. Але поки європейські фахівці створюють свої ідеальні копії за допомогою новітніх систем, наш локальний, український досвід збереження спадщини – це часто історія про винахідливість і порятунок тут і зараз. Бути цифровим ремісником в Україні означає бути не лише фотографом, а

іноді й трохи інженером. Мій особистий досвід такої роботи тісно пов'язаний зі співпрацею з громадською організацією MyFutureHeritage...». Докладніше:

<https://mitec.ua/czyfrovuj-remisnyk-i-pylynky-chasu-yak-nadtochni-kopiyi-ryatuyut-mystecztvo-ta-povertayut-nas-do-muzeiv/>

Охорона культурної спадщини

Із Краматорська евакуювали пам'ятники Шевченку й Стусу

У Краматорську через наближення лінії фронту демонтують пам'ятники та скульптурні композиції, щоб перевезти їх у безпечніше місце за межами Донецької області. Демонтовано, зокрема, пам'ятник Т. Шевченку і барельєф В. Стуса. Докладніше:

<https://chytomo.com/u-kramatorsku-demontuvaly-pam-iatnyky-shevchenku-j-stusu/>

У Луцьку віднайшли фундамент вежі князів Свинюських, про існування якої знали лише з документів. – Наталія Фанок

У Луцьку на території колишнього Монастиря бригідок, а нині корпусу Волинської православної богословської академії віднайшли залишки фундаменту однієї з веж Окольного замку. Як зауважив директор Історико-культурного заповідника у місті Луцьку В. Баюк, це фундамент вежі князів Свинюських. Він наголосив, що це велика знахідка, яка ще більше привідкриває історію Луцька. Докладніше:

<https://zahid.espreso.tv/novyny-lucka-u-lutsku-vidnayshli-fundament-vezhi-knyaziv-svinyuskikh-pro-isnuvannya-yakoi-znali-lishe-z-dokumentiv>

Читання

Книжковий клуб УП з'явився на Хабі книжкових клубів від MEGOGO. – Анастасія Большакова

Книжковий клуб «Української правди» додано до новоствореного «Хабу книжкових клубів», де зібрано книжкові клуби з різних куточків країни. Його запустила онлайн-книгарня MEGOGO BOOKS. Хаб працює у пілотному форматі та налічує понад 100 верифікованих спільнот від українських медіа, блогерів, спільнот та інших незалежних ініціатив. На платформі доступна система фільтрів, за допомогою якої користувачі можуть обирати спільноти за містом, жанровими вподобаннями та форматом – зустрічі офлайн чи дистанційні онлайн-дискусії. Наразі Хаб охоплює більшість обласних центрів, і клуби можна знайти на окремій інтерактивній карті. У MEGOGO BOOKS наголошують, що оновлюватимуть свою базу й мають на меті стимулювати розвиток культури читання в регіонах, а також українські книжкові клуби в інших країнах світу. Докладніше:

<https://life.pravda.com.ua/culture/knizhkoviy-klub-up-uviyshov-do-habu-knizhkovih-klubiv-vid-megogo-books-314993/>

Кадри

Призначили виконавчу директорку Українського фонду культурної

спадщини

О. Ковальчук очолить Генеральний секретаріат Фонду та координуватиме роботу у співпраці з українськими й міжнародними партнерами, повідомила міністерка культури України Т. Бережна у своєму Facebook. Український фонд культурної спадщини переходить до операційної роботи та запуску перших програм із захисту й збереження української культурної спадщини. Серед пріоритетів – стабілізація пошкоджених росією пам'яток, підтримка музеїв і фахівців, захист евакуйованих колекцій та збереження культурної спадщини, яка перебуває під загрозою. Ковальчук має понад 10 років досвіду у сфері музейного менеджменту, культурної політики та міжнародного партнерства. Вона долучилася до трансформації Одеського національного художнього музею та після початку повномасштабного вторгнення очолила ГО «Museum for Change», яка підтримала понад 200 українських музеїв. Докладніше:

<https://life.pravda.com.ua/culture/oleksandra-kovalchuk-ocholila-gensekretariat-ukrajinskogo-fondu-kulturnoji-spadshchini-314989/>

Туризм

«Кластер нового покоління»: Віктор Корсак представив модель розвитку «Адреналін Сіті». – Анна Корець

У межах туристичного форуму «Волинь унікальна-2026», що відбувся 15 травня, голова ради директорів VolWest Group та фундатор Музею сучасного українського мистецтва Корсаків В. Корсак представив концепцію розвитку «Адреналін Сіті» як туристичного кластера нового покоління. Тема виступу – «Модель 3К як інструмент формування туристичної гравітації: „Адреналін Сіті” як кластер нового покоління». Спікер наголосив, що сучасний туризм базується насамперед на емоціях і враженнях. Він детально пояснив різницю між поняттями «локація», «атракція» та «дестинація»: локація – це місце, яке можна відвідати, атракція – те, на що можна подивитися або спробувати, а дестинація – це місце заради якого планують поїздки. «Музей – це локація. Музей, ресторан, готель, події, маршрут та сильна історія – це вже дестинація», – підкреслив спікер. Саме тому, за словами Корсака, ключову роль у розвитку сучасного туризму відіграють туристичні кластери, які формують цілісний емоційний досвід. Яскравим прикладом такої моделі став «Адреналін Сіті» – багатофункціональний простір у Луцьку, що об'єднує понад 20 різних локацій: Музей сучасного українського мистецтва Корсаків, музеї промислового дизайну та науки і техніки, художньо-меморіальний музей Миколи Кумановського, стріт-арт галерею «ПоліхромА», парк скульптур, ресторан-музей «Поліщук» і «Джалапіта», арткафе, дитяче місто професій «Адреналін», парк розваг «Кенгуру», джампінг-центр «Гравітація» та артготель. Модель «3К» (Концепція+Колаборація+Комунікація), яка формує туристичну гравітацію – здатність місця притягувати людей, утримувати їх довше, спонукати витратити більше та повертатися знову. Серед світових прикладів успішних кластерів Корсак назвав Музей Гуггенхайма в Більбао, імерсивні простори teamLab у Токіо та Puu du Fou у Франції. Також йшлося про важливість співпраці між

музеями, навчальними закладами, бізнесом і туроператорами. Зокрема, було згадано проєкт «естетичний трикутник» – спільний туристичний маршрут Музею Корсаків, Волинського краєзнавчого музею та Музею Волинської ікони. Наприкінці виступу Корсак сформулював місію проєкту: «Ми створюємо лущко-український паспорт вражень світового рівня, де мистецтво, наука, спорт, гра і гастрономія з'єднані в одному місці». У планах – до 2028 року зробити «Адреналін Сіті» одним із найвідоміших культурно-освітніх туристичних кластерів Центрально-Східної Європи, запустити фестиваль міжнародного рівня, створити єдиний річний календар подій, повноцінний сайт з онлайн-продажами тощо. Під час форуму також відбулися панельні дискусії, презентації нових туристичних ініціатив, виступи експертів та підписання меморандумів про співпрацю. Докладніше:

<https://lutsk.rayon.in.ua/news/1072695-klaster-novogo-pokolinnia-viktor-korsak-predstaviv-model-rozvitku-adrenalin-siti>

Підтримка України у світі

Культурний ілюзіоніст Девід Блейн відвідав кілька міст України й бійців «Хартії» на Харківщині

Американський ілюзіоніст та каскадер Девід Блейн побачив Київ, Львів та Харків. Він приїхав підтримати поранених українців, а також дітей з освітнього проєкту Укрзалізниці «Залізна зміна». На Харківщині Блейн також показав військовослужбовцям 13 бригади НГУ «Хартія» та суміжних підрозділів свою фірмову «вуличну магію». Докладніше:

<https://www.platfor.ma/kultovyj-ilyuzionist-devid-blejn-vidvidav-kilka-mist-ukrayiny-j-bijtsiv-hartiyi-na-harkivshhyni/>

В Болгарії активісти протестували проти виступу російського скрипаля Вадима Рєпіна. – Оксана Мамченкова

Акція відбулася перед Софійською філармонією 14 травня, в день концерту музиканта. Протестувальники несли болгарські, українські та європейські прапори. Також були плакати, на яких зображено скрипку, з якої капає кров, на фоні руйнувань, спричинених росією в Україні – символ співучасті приїжджого скрипаля до режиму в москві, що вчиняє військові злочини. На одному з плакатів був напис «путін – вбивця, Рєпін – спільник», повідомляє болгарське видання Factor.bg. Докладніше:

https://fb.ua/culture/2026/05/15/738486_bolgariyi_aktivisti_protestuvali.html

Рашист Кіркоров запевняє, що це він допоміг болгарці Дарі перемогти на «Євробаченні». – Анатолій Буряк

російський співак та продюсер болгарського походження Ф. Кіркоров, що є прибічником диктатури путіна й підтримує збройну агресію рф проти України, приписав собі та своїй команді перемогу болгарської виконавиці Дарини Ніколаєвої Йотової (сценічне псевдо Dara) на міжнародному пісенному

конкурсі «Євробачення-2026». За словами Кіркорова, болгарське телебачення нібито звернулося до нього із проханням підтримати виконавицю. До роботи підключилася його команда, включно з композитором Димитрісом Контопулосом, який брав участь у створенні пісні під назвою «Bangaranga». Продюсер додав, що також допоміг залучити шведського режисера-постановника Фредріка Рідмана, котрий у минулому працював над кількома переможними номерами «Євробачення». З його слів, це стало частиною підготовки болгарської учасниці до конкурсу. Зі свого боку ані Dara, ані суспільний мовник «Болгарське національне телебачення» наразі жодним чином не коментували заяву Кіркорова. Докладніше:

<https://espreso.tv/kultura-rashist-kirkorov-zapevnyae-shcho-tse-vin-dopomig-bolgartsy-dari-vistupiti-na-evrobachenni>

Випуск підготував

Зворський А. С.,

головний бібліограф відділу НАУІ

Інформцентру з питань культури та мистецтва;

тел.: 093-415-89-30; електронна адреса: info_nplu@ua.fm